

Søknad

Søknadsår	2016	Vår arkivsak:
Støtteordning	Handlingsprogram for næringsutvikling i Hordaland Fremtidsrettet næringsutvikling og vidererutvikling av attraktive senter i en	
Prosjektnamn	pendlerkommune	

Kort beskriving

Meland er en utpendlerkommune som vokser raskt, med særlig fortetting nær kommunesenteret Frekhaug. Det er viktig for et godt bomiljø at Frekhaug senter tilbyr riktige funksjoner og har attraktiv fysisk utforming. Fra 2020 blir Knarvik både kommune- og regionsenter i ny kommune, og da får Frekhaug senter en annen funksjon. Ved grensen til Lindås utvikles Flatøy til både bolig og næring. Det er viktig at utviklingen tilpasses fremtidens arbeidsplasser og spiller på lag på Knarvik.

Prosjektbeskriving

Melands visjon er å være "eit samfunn for alle". Vi skal strekke oss etter å være en kommune der innbyggerne kjenner seg trygge, tar ansvar for egen helse og er medspiller i arbeidet med å utvikle et godt lokalsamfunn.

Meland er en av de raskest voksende kommunene i Norge og vi er inne i en endringstid som griper inn i alle områder; folkehelse, identitet, trivsel, bomiljø og arbeidsliv. Kommunen ønsker å ha en bevisst satsing på folkehelse. For å oppnå generell god folkehelse må vi arbeide for å skape gode oppvekst- og levekår.

Fra 1990 til 2016 har folketallet øket med 58%, og den årlige veksten er i snitt 2,12% fra 1990. Folketallet rundet 8.000 i høst. Samtidig har Meland en relativt ung befolkning.

Nordhordlandsbroa har gitt Meland status som pendleromland til Bergen, i dag er det 60% utpendling til kommunen. Denne utviklingen er forventet å holde fram, og det er viktig for kommunen å planlegge for gode og attraktive og identitetsskapende lokalsentre. Et opplevelsesrikt miljø og gode møteplasser er viktig for rekruttering av arbeidskraft. Fra 2020 blir Lindås, Meland og Radøy en kommune og Knarvik blir både region- og kommunesenter i den nye storkommunen. Samtidig skal Frekhaug senter fortsatt være lokalsenteret for flere tusen mennesker også etter sammenslåingen. Men hvordan bør et slikt senter være, og hvilke funksjoner bør vi ha også etter 2020?

Meland kommune har arbeidet målbevisst med å utvikle Frekhaug senter til et attraktivt tettsted, og det er vedtatt en områderegeringsplan i 2013. Som en oppfølging av planen er det utarbeidet en Utomhusplan for Frekhaug torg, finansiert av midler fra HFK. Planen foreslår stegvis endring av det fysiske torgområdet, og anbefaler noen enkle grep i starten. Vi tror det er viktig å komme i gang - ikke bare lage planer, og ønsker bl.a. å bygge en enkel utescene og beplante med lokale planter. Kommunen har noe midler, men ikke alt.

Bergensregionen har stadig større felles bo- og arbeidsmarked. Arbeidsplass- og

boligveksten vil primært komme i tettsteds-/byutviklingsområde. Aksen Frekhaug – Flatøy – Knarvik er et slikt utviklingsområde i Nordhordland.

Parallelt med dette er Melands arbeidsplassdekning under 50%, og kommunen har en ganske sårbar næringsstruktur. Kommunen har et uttalt mål om å styrke næringsetableringene og redusere utpendlingen, men har få virkemidler. Vi opplever også at kompetansen om "fremtiden" i beste fall er usystematisk og lite operativ. Dette merker vi i arbeidet med å lage en områdeplan for områdeplan for Midtmarka og Rotemyra (Flatøy).

Et utviklingsmål i planarbeidet er at planen skal styrke og videreutvikle regionsenteret Knarvik og legge til rette for en videreføring av aksene Frekhaug-Flatøy-Knarvik. På Flatøy, som er "Nordhordlands indrefilet" helt på grensen til Lindås kommune og det nye felles kommunesenteret Knarvik, ønsker vi både å lage fremtidsrettede bomiljøer og legge til rette for "morgendagens arbeidsplasser". Men hvordan ser morgendagen ut, og hvilke næringer er i vekst og kan gi oss en motvekt til vår sårbare avhengighet av olje- og offshoreindustrien? Og hvordan kan et fremtidig Flatøy være med på å styrke vårt felles regionsenter i Nordhordland? En slags "tenketank" med ekstern bistand, akademia mv, tror vi kan hjelpe oss videre. Resultatet bør kunne være av interesse både for andre kommuner og regionale aktører.

Vi oppdager at vi vet lite om våre pendlere - men hvordan kan vi da effektivt tilrettelegge for å få dem til å slutte å pendle? Både i forhold til senterutviklingen på Frekhaug og næringsplanene på Flatøy vil økt kunnskap om pendlerne vært nyttig. Vi anser en pendleranalyse som nyttig, og vil søke et samarbeid med Lindås kommune dersom vi klarer å få en analyse finansiert.

Prosjektet er tre-delt:

1. Utvikling av Frekhaug senter i lys av befolkningsvekst og kommunesammenslåing - hvilke funksjoner og hvilken utforming bør et slikt lokalsenter ha?
2. Fremtidsplaner for Flatøy - etablere en slag "tenketank" med folk fra politikk, administrasjon, næringsliv og akademia til å gi råd om tilrettelegg for det det fremtidige næringslivet og samspillet med regionsenteret.
3. Pendleranalyse - skaffe faktakunnskap om hvem som pendler, og hvorfor, slik at vi lettere kan utforme en effektiv mot-politikk.

Kontaktopplysninger

Funksjon	Namn	Adresse	Poststad	Mobil
Søkjjar/prosjekteigar	Meland kommune	Havnevegen 4		48284872

Funksjon	Namn	Adresse	Poststad	Mobil
Epost prosjekteigar john.fredrik.wallace@meland.kommune.no				
Kontaktperson	John Fredrik Wallace	Havnevegen 41		48284872
Prosjektleder	John Fredrik Wallace	Havnevegen 41		48284872

Søknaden er sendt inn - av John Fredrik Wallace, john.fredrik.wallace@meland.kommune.no

Motteke offentlig støtte tidlegare: Nei

Vi har mottatt offentlig støtte på andre samfunnsområder, bl.a. tettstedsmidler

Spesifikasjon

Bakgrunn

Meland kommune vokser raskt samtidig som vi står overfor mange store endringer. Noe av dette skyldes egne politiske vedtak for eksempel i forbindelse med Kommuneplanen - og det kan vi i stor grad styre selv, mens andre faktorer er eksterne og utenfor vår styring. De siste årene er det eksterne faktorer som påvirker oss mest. Vi tenker bl.a. på oljeprisfall med kraftig omlegging og nedbygging av tradisjonell olje- og offshoreindustri.

i. Dette rammer også Meland og Nordhordland kraftig

- kommunesammenslåing og endringer i geografisk oppgaveløsning og kommuneøkonomi
- befolkningsvekst blant annet drevet frem av høye boligpriser i Bergen.

Vårt tredelte prosjekt vil på ulike måter ta fatt i og drøfte endringer som påføres oss særlig av eksterne faktorer.

Meland har en svak økonomi, og kan i liten grad løse slike utviklingspregede oppgaver med egne personalressurser alene, ei heller har vi egen økonomi til å trekke inn eksterne ressurspersoner i utredninger og analyser.

Omsøkte prosjektmidler er nødvendige for at prosjektet skal kunne gjennomføres.

Prosjekt mål

I beskrivelsen av prosjektets bakgrunn synliggjør vi prosjektets utfordringer, og vi ser enkelte tydelige mål. I løpet av den den relativt korte tiden vi har til å ferdigstille søknaden har vi imidlertid ikke klart å formulere ferdig alle prosjektmålene. Vi ønsker ikke å "finne på" noen mål, . Nedenstående mål må derfor sees på som "arbeidsmål", og ikke endelige formuleringer. Dersom søknaden for øvrig aksepteres av fylkeskommunen håper vi derfor at vi i felleskap kan utvikle gode målformuleringer.

Mål 1: Pendlerdata fra Meland. Skaffe kunnskap om alder, yrke og utdanning mm fra de som jobbpendler fra Meland til andre kommuner, slik at vi lettere kan utvikle målrettet og effektiv politikk for å begrense pendling (og legge til rette for mer miljøvennlig infrastruktur for de fremdeles skal pendle).

Søknad til Hordaland fylkeskommune (HNN)

Mål 2: Fremtidens arbeidsplasser på Flatøy. Skaffe relevant kunnskap om hvilke nye arbeidsplasser som vil etableres og erstatte de vi har i dag, også knyttet opp mot Knarvik som regionsenter. Hvilken politikk lokale og regionale myndigheter kan og bør iverksette for å bidra til at det kan skje på Flatøy og i Nordhordland.

Mål 3: Attraktivt lokalsenter på Frekhaug etter kommunesammenslåing. 3.1 Skaffe kunnskap om hvilke funksjoner og hvilken utforming Frekhaug senter bør ha for å bli et attraktivt lokalsenter etter at Knarvik blir kommunesenter.

3.2 Bidra til gjennomføring av foreslått Utomhusplan for Frekhaug torg.

Forankring

Prosjektet omfatter flere fagdisipliner i kommunen og er derfor forankret i ulike planer og dokumenter.

Det overordnede dokumentet er Kommuneplanen for 2015-2019. I dette legges føringer for utviklingen av Meland som en aktiv næringskommune med fokus på både nyetableringer og redusert utpendling.

Områdeplan for Midtmarka og Rotemyra (Flatøy), er under arbeid og planprogrammet er vedtatt, her er etablering av ny næringsaktivitet er en klar målsetting.

Det er bestemt at kommunen skal utvikle en næringsplan, og rammene for denne drøftes med formannskapet i disse dager.

Meland kommune har nettopp mottatt forslag til Utomhusplan for Frekhaug torg, finansiert av midler fra Fylkeskommunen. Det settes dessuten i gang en mulighetsstudie av Langelandsskogen, et område svært nær Frekhaug senter. Kommunesammenslåingen med Lindås og Radøy kommuner medfører at Frekhaug ikke vil være kommunesenter fra 2020.

Administrativ og politisk ledelse har godkjent at søknad sendes. Arbeidet med områdeplan er et offentlig og privat samarbeid. De private aktørene er orientert, og har godkjent at søknaden sendes.

Prosjektorganisering

I alle prosjektene vil deltakere fra rådmannens stab delta, og det vil rapporteres politisk. Videre vil vi involvere de private aktørene i prosjektet.

Hva som er klok organisering vil avhenge av hvilke del-prosjekter som lar seg gjennomføre, og vi vil bør avvente tilbakemelding fra fylkeskommunen før vi bestemmer organiseringen endelig.

Det vil vurderes å organisere dette med én felles styringsgruppe og tre separate arbeidsgrupper;

én for selve pendleranalysen; som i alle fall bør inkludere Lindås kommune, Skyss, Statens ns veivesen

én for tenketanken/Flatøy, som bør inkludere akademia, næringsliv og og næringsorganisasjoner, Lindås kommune mfl

Søknad til Hordaland fylkeskommune (HNN)

- én for utviklingen av Frekhaug senter, som bør inkludere Senterforening, fagmiljøer, m fl

Samarbeidspartnarar

Dersom prosjektet får støtte vil vi søke etter relevante og gode samarbeidspartnere som både vil sikre god gjennomføring og høy kvalitet.

Siden kontakten frem til nå har vært av uformell karakter, og ingen av dem har lovet sin deltakelse, ønsker vi ikke å navngi dem i søknaden.

Vi vil dessuten invitere inn lokalsamfunnet i kommunen, for eksempel velforeninger.

Aktivitetar

Vi er ikke ferdig med å kartlegge hvilke aktiviteter som er nødvendige for å gjennomføre målene. Siden målene ikke er helt ferdig utviklet finner vi det krevende i denne fasen å spesifisere ytterligere.

Vi håper det er mulig å gjøre denne operasjonen senere, i dialog med fylkeskommunen, dersom søknaden får positiv mottakelse.

Aktiviteter som peker seg ut er

- Pendleranalyse
- Analyse av fremtidens arbeidsmarked og tiltak, ref Flatøy
- Analyse av hvordan vi kan videreutvikle Frekhaug som sosial arena og lokalsenter.

Målgrupper

Målgruppen er primært kommunenes administrasjon og politikere.

Sekundært vil resultatene kunne være til hjelp for våre nabokommuner, næringsforeninger, Skysst, Frekhaug senterforening, regionale myndigheter m fl

Resultat

- faktabasert kunnskap lokalt og regionalt om pendling
- kompetanseheving om fremtidens næringsliv
- strategier for gode møteplasser, og videreutvikle Frekhaug som et robust og levende lokalsenter

Effektar

- Mindre pendling
- Mer attraktivt lokalsenter
- Robust og fremtidsrettet næringsliv

Tids- og kostnadsplan

Tidsplan

Det skal nedsettes arbeidsgrupper, og disse vil få stor innflytelse på gjennomføringen. Gruppene vil forhåpentligvis kunne samles på nyåret.

Det skal deretter gjøres analyser som skal utføres av eksterne, f eks pendleranalysen, og det skal kanskje gjøres studiereiser mv. Dette kan forhåpentligvis gjøres i løpet av våren.

En endelig prosjektrapport kan kanskje presenteres høsten 2017, samtidig med et Meland kommune etter planen skal ha ferdig forslag til næringsplan

Budsjettplan

Tittel	2016	2017	2018	2019	2020	SUM
Egne arbeidstimer og midler		150				150
Eksterne prosessledere og prosjektutlegg		670				670
						SUM 820

Finansieringsplan

Tittel	2016	2017	2018	2019	2020	SUM
Eksterne, private og andre offentlige		195				195
Meland egeninnsats og penger		250				250
Søknad HFK		375				375
						SUM 820

Geografi

1256-Meland

Vedlegg

Dokumentnamn	Filstorleik	Dato